

ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
ОДЕСЬКИЙ ІНСТИТУТ

Кафедра права та правоохоронної діяльності

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Одеського інституту ПрАТ

«ВНЗ «МАУП»

Ольга КУЗНЄЦОВА

СХВАЛЕНО на засідання кафедри
права та правоохоронної діяльності
Протокол № 6 від «29» серпня 2025 р.
Завідувач кафедри

Віктор ПЬОХОВ

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО**

спеціальності:

081 Право

(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня

перший (бакалаврський)

(назва освітнього рівня)

освітньої програми:

«ПРАВО»

(назва освітньої програми)

Одеса МАУП 2025

Розробник (-и) силябусу навчальної дисципліни:

Боган Сергій Михайлович, кандидат історичних наук, доцент кафедри права та правоохоронної діяльності

Викладач:

Боган Сергій Михайлович, кандидат історичних наук, доцент кафедри права та правоохоронної діяльності

Силябус розглянуто на засіданні кафедри права та правоохоронної діяльності Одеського інституту ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

Протокол від «29» серпня 2025 р. № 6

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Інформаційне право
Шифр(и) та назва(ви) спеціальності(стей)	<i>081 Право</i>
Рівень вищої освіти	<i>перший (бакалаврський) рівень вищої освіти</i>
Статус дисципліни	<i>обов'язкова</i>
Кількість кредитів і годин	<i>5 кредити/150 год. Лекції: 50 год. Семінарські/практичні заняття: 48 год. Самостійна робота: 52 год.</i>
Терміни вивчення дисципліни	<i>VII, VIII семестр</i>
Мова викладання	<i>українська</i>
Вид підсумкового контролю	<i>Залік, екзамен</i>
Сторінка дисципліни на сайті	https://odessa.maup.com.ua/about-institute/kafedry/kafedra-prava/

П.І.Б. викладача	<i>Боган Сергій Михайлович</i>
Науковий ступінь	кандидат історичних наук
Вчене звання	
Дисципліни, які викладає НПП	Юридична деонтологія, Історія держави та права зарубіжних країн, Історія держави та права України, Інформаційне право
Напрями наукових досліджень	Історія держави і права зарубіжних країн, Інформаційне право, Історія органів місцевого самоврядування в 1941-1948 рр. на Півдні України.
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	https://surl.li/lnflea
Контактна інформація викладача:	
Е-mail	serhiybogan@gmail.com
контактний телефон	067-421-73-57
Портфоліо викладача на сайті Інституту	https://odessa.maup.com.ua/upload/editor/files/Боган%20С_%20М_%20Портфоліо%20оно%20влене.pdf

1. Коротка анотація до дисципліни. Цей курс передбачає формування знань про поняття врегулювання інформаційно-правовими нормами інформаційні відносини, сторони яких виступають в якості носіїв взаємних прав та обов'язків, встановлених та гарантованих інформаційно-правовою нормою.

2. Мета: засвоєння основних положень правового регулювання інформаційних відносин, з'ясування основних прав та обов'язків учасників інформаційних відносин, принципів інформаційного права, усвідомлення значення норм права, що регулюють пошук, одержання, виробництво та поширення інформації, нерозривний зв'язок норм права з їх практичним застосуванням відповідними органами.

Завдання: ознайомлення з найважливішими джерелами інформаційного права; засвоєння принципів інформаційного права і вміння використовувати їх зміст при розв'язанні конкретних завдань; набуття досвіду роботи з відповідними юридичними документами; формування правової культури у сфері інформаційної діяльності.

3. Формат курсу: очний (offline) та/або дистанційний (online)

4. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне (семінар у формі публічного виступу, дискусії, виконання задач та тестових завдань), рубіжне (оцінювання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації), підсумкове (залік в усній формі, екзамен в письмовій формі)
Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне (семінар у формі публічного виступу, дискусії, виконання задач та тестових завдань)
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне (семінар у формі виконання задач та тестових завдань), рубіжне (оцінювання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації), підсумкове (залік в усній формі, екзамен в письмовій формі)
Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне (семінар у формі публічного виступу, дискусії, виконання задач та тестових завдань), рубіжне (оцінювання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації), підсумкове (залік в усній формі, екзамен в письмовій формі)

Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне (семінар у формі публічного виступу, дискусії, виконання задач та тестових завдань)
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне (семінар у формі публічного виступу, дискусії, виконання задач та тестових завдань)
Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне (семінар у формі публічного виступу, дискусії, виконання задач та тестових завдань), рубіжне (оцінювання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації), підсумкове (залік в усній формі, екзамен в письмовій формі)
Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне (семінар у формі публічного виступу, дискусії, виконання задач та тестових завдань)
Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне (семінар у формі публічного виступу, дискусії, виконання задач та тестових завдань), рубіжне (оцінювання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації), підсумкове (залік в усній формі, екзамен в письмовій формі)
Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне (семінар у формі публічного виступу, дискусії, виконання задач та тестових завдань), рубіжне (оцінювання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації), підсумкове (залік в усній формі, екзамен в письмовій формі)

Здатність застосовувати правові принципи і доктрини.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне (семінар у формі публічного виступу, дискусії, виконання задач та тестових завдань), рубіжне (оцінювання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації), підсумкове (залік в усній формі, екзамен в письмовій формі)
Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне (семінар у формі публічного виступу, дискусії, виконання задач та тестових завдань)
Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне (семінар у формі публічного виступу, дискусії, виконання задач та тестових завдань), рубіжне (оцінювання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації), підсумкове (залік в усній формі, екзамен в письмовій формі)
Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне (семінар у формі публічного виступу, дискусії, виконання задач та тестових завдань)
Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне (семінар у формі публічного виступу, дискусії, виконання задач та тестових завдань), рубіжне (оцінювання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації), підсумкове (залік в усній формі, екзамен в письмовій формі)
Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне (семінар у формі публічного виступу, дискусії, виконання задач та тестових завдань), рубіжне (оцінювання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації), підсумкове (залік в усній формі, екзамен в письмовій формі)

5. Тривалість курсу. 120 годин (4 кредити ЄКТС), з них: 98 годин аудиторної роботи; 52 години – самостійної роботи, залік, екзамен.

6. Статус дисципліни: обов'язкова циклу професійної підготовки.

7. Пререквізити: Курс «Інформаційне право» безпосередньо пов'язаний з дисциплінами: «Цивільне право», «Право інтелектуальної власності».

8. Технічне й програмне забезпечення / обладнання – мультимедійний проєктор та комп'ютер для проведення аудиторних занять, доступ студентів до Інтернету.

9. Політика курсу:

- виконання завдань у встановлений термін;
- передбачає командну роботу;
- написання рефератів, доповідей, курсової роботи;
- відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача;
- дотримання академічної доброчесності.

10. Зміст дисципліни: Курс складається з чотирьох змістових модулів. Кожен модуль, у свою чергу, складається з лекційної та семінарської/практичної частин:

- **Змістовий модуль 1 «Загальна характеристика інформаційного права»** (лекційні теми 1, 2; семінарські теми 1, 2);
- **Змістовий модуль 2 «Особливості інформації та доступу до неї»** (лекційна тема 3-5; семінарські теми 3-5);
- **Змістовий модуль 3 «Питання інформаційних відносин»** (лекційні теми 6, 7; семінарські теми 6, 7);
- **Змістовий модуль 4 «Правові основи захисту права на інформацію»** (лекційна тема 8-10; семінарські теми 8-10).

11. Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські заняття, консультації.**

При викладанні *лекційного матеріалу* передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-візуалізації, настановчі лекції.

Лекції-візуалізації вважаються лекціями інноваційного типу, особливістю якою є наявність умов для реалізації повною мірою принципу наочності. На такій лекції сприяється навчання студентів перетворювати усну й письмову інформацію у візуальну форму, завдяки якій відбувається систематизація й виокремлення найбільш значущих, суттєвих елементів змісту навчання та формується у них професійне мислення. Сам процес візуалізації характеризується згортанням мисленнєвих операцій через утворення, на основі різних видів інформації, наочного образу, що може чудово слугувати опорою для розумових та практичних дій.

Настановчою лекцією є така, що проводиться перед семінарами, конференціями, проходженням різних видів практики тощо. Основне її призначення визначається необхідністю окреслити коло питань, проблем, які необхідно опрацювати, висвітлити на наступних заняттях. Можна пояснити й обґрунтувати загальний план, структуру проведення певної навчальної роботи, встановити систему окремих завдань (теоретичних, практичних), що необхідно виконати і зробити відповідні висновки..

Семінарські/практичні заняття є формою навчального заняття, на якому викладач організовує дискусію навколо попереднього визначення тем, до котрих слухачі готують тези виступів на підставі індивідуально виконаних завдань. Програмою курсу передбачено такі проєкти:

- *семінар-дискусія*, організується як процес діалогічного спілкування учасників, під час якого відбувається формування практичного досвіду обговорення та розв'язання теоретичних проблем, теоретико-практичного мислення майбутнього фахівця (*критерії оцінювання див.: Робоча програма дисципліни, п.п. 7.3.*).

- *виступ-інформування* за темами семінарських занять
- *підготовка рефератів;*

- підготовка питань для самостійного вивчення та контрольних питань;

12. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПрАТ «ВНЗ «МАУП»» (<https://surl.lt/dznawo>)

Система оцінювання навчальних досягнень

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4	7	7	4	4	6	6
Відвідування семінарських занять	1	4	4	6	6	6	6	8	8
Робота на семінарському занятті	10	4	40	6	60	6	60	8	80
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-				
Разом	-		78		103		100		124
Максимальна кількість балів :		405							
405:100=4,05. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:4,05 = загальна кількість балів.									

13. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Самостійна робота студента - це форма організації навчального процесу, при якій заплановані завдання виконуються студентом під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. Загалом, самостійна робота студентів – це невід’ємна частина навчального процесу, що сприяє поглибленню й розширенню знань, посиленню інтересу до пізнавальної діяльності, формуванню творчої особистості спеціаліста, здатного до самовдосконалення та самоосвіти.

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 5 балів.

14. Форми проведення таких видів контролю як поточний, рубіжний (модульний) контроль та критерії оцінювання.

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи у формі: семінар-бесіда, виступ-інформування та семінар-дискусія. Під час поточного контролю оцінюються такі компоненти:

- повнота відповіді – 3 бали;
- аналіз різних точок зору, джерел літератури, підходів до вивчення проблеми(питання) – 5 балів;
- вільне володіння інформацією, відповіді на додаткові запитання – 2 бали.

Максимальна кількість балів - 10 балів.

Рубіжний (модульний) контроль проводиться з метою визначення стану поточної успішності студентів за певний період навчання. Відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів та проводиться у вигляді виконання індивідуальних завдань-кейсів. Під час рубіжного (модульного) контролю оцінюються такі компоненти:

- знання вивченого матеріалу – 10 балів

- повнота розкриття теми, висвітлення сучасної проблематики, аналіз різних концепцій, підходів, ідей – 10 балів

- самостійність та креативність – 5 балів

Максимальна кількість балів – 25 балів.

15. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Залік – відбувається у формі усного опитування з питань, які надані в переліку питань для заліку робочої програми. *Екзамен* проводиться в письмовій формі за екзаменаційними білетами (Методологічні рекомендації до проведення й оцінювання екзамену див. *Робоча програма дисципліни*).

16. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю (див.: *Робоча програма дисципліни*).

17. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

18. Рекомендовані джерела (література):

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 року. *ВВР*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Цивільний кодекс України, прийнятий Верховною Радою України 16.01.2003 року. *ОВУ*. 2003. № 11. Ст. 461.
3. Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів: Закон України. *ВВР*. 1997. № 50. Ст. 302.
4. Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 р. *ВВР*. 1994. № 16. Ст. 93.
5. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні : Закон України. *ВВР*. 1992. № 1. Ст. 1
6. Про внесення змін до Закону України «Про захист інформації в автоматизованих системах» : Закон України від 31.05.2005 р. *ВВР*. 2005. № 25. Ст. 1396.
7. Про інформаційні агентства: Закон України. *ВВР*. 1995. № 13. Ст. 83.
8. Про інформацію: Закон України від 2.10.1992 р. *ВВР*. 1992. №48. Ст. 650.
9. Про кінематографію: Закон України від *ВВР*. 1998. № 22. Ст. 114.
10. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25.06.1993 р. *ВВР*. 1993. № 33. Ст. 345.
11. Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення: Закон України. *ВВР*. 1997. № 48. Ст. 296.
12. Про внесення змін до Закону України «Про основи державної політики у сфері науки та науково-технічної діяльності» : Закон України від 01.12.1998 р. *ВВР*. 1999. № 2. Ст. 20.
13. Про основи національної безпеки України : Закон України від 19.06.2003 р. *ВВР*. 2003. № 39. Ст. 351.
14. Про телебачення і радіомовлення : Закон України від 21.12.1993 р. *ВВР*. 1994. № 10.
15. Про телекомунікації : Закон України від 18.11.2003 р. *ВВР*. 2004. № 12. Ст. 155.
16. Про вдосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення Президента України та органів державної влади: Указ Президента України від 14.07.2000 р. *Урядовий кур'єр*. 2000. № 128.
17. Про заходи щодо захисту інформаційних ресурсів держави: Указ Президента України від 10.04.2000 р. *ОВУ*. 2000. № 15.
18. Про заходи щодо охорони інтелектуальної власності в Україні : Указ Президента України від 27.04.2001 р. № 285/2001. *Урядовий Кур'єр*. 2000. № 79.-5 травня.
19. Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі : Указ Президента України від 31.07.2000 р. *Урядовий кур'єр*. 2000. № 143.
20. Про Міжвідомчу комісію з питань інформаційної політики та інформаційної безпеки при Раді національної безпеки і оборони України : Указ Президента України від 22.01.2002 р. *ОВУ*. 2002. № 4. Ст. 132.
21. Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації: Указ Президента України від 23.11.2011 р. *ОВУ*. 2011. № 94. Ст. 3417.
22. Про деякі питання захисту інформації, охорона якої забезпечується державою: Постанова Кабінету Міністрів від 13.03.2002 р. 2002. № 11. 29 березня. Ст. 515.
23. Про заходи щодо створення електронної інформаційної системи “Електронний Уряд”: Постанова Кабінету Міністрів України від 24.02.2003 р. *ОВУ*. 2003. № 9. Ст. 378.
24. Про схвалення Концепції розвитку Державної інформаційної системи реєстраційного обліку фізичних осіб та їх документування : розпорядження Кабінету Міністру України від 17.06.2009 р. № 711-р. *ОВУ*. 2009. № 48. Стор. 36. Ст. 1628.

Основна:

25. Брижко В. М., Фурашев В. М. Інформаційне право та інформаційне законодавство. 2-ге вид., доповн. Харків : Право, 2021. 288 с.
26. Куліш А. М. Інформаційне право України : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2016. 108 с.
27. Нашинець-Наумова А. Ю. Інформаційне право : навч. посіб. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 136 с.

Додаткова:

28. Бенедек В. Свобода вираження поглядів та Інтернет. Видавництво Ради Європи, 2013. 204 с.
29. Беляков К. Інформатизація організаційно-правової сфери суспільної діяльності. *Право України*. 2004. № 6. С. 88-92.
30. Бондаренко В. О. Інформаційні впливи і операції. *Стратег. панорама*. 1999. № 4. С. 134-140.
31. Брижко В. М., Швець М. Я., Цимбалюк В. С. Е–боротьба в інформаційних війнах та інформаційне право : монографія / за ред. д.е.н. М. Швеця. Київ : НДЦПІ АПрН України, 2007. 234 с.
32. Вступ до інформаційної культури та інформаційного права. Ужгород : ІВА, 2003. 240 с.
33. Виноградова Г. В. Інформаційне право України : навч. посіб. Київ : МАУП, 2006. 144 с.
34. Задорожня Л. До питання огляду законодавства в інформаційній сфері. *Правова інформатика*. 2004. № 3. С. 18-23.
35. Інформаційне забезпечення управлінської діяльності в умовах інформатизації: організаційно-правові питання теорії та практики : монографія. Київ, 2002. 296 с.
36. Інформаційне законодавство України : Науково-практичний коментар. Київ, 2006. 232 с.
37. Інформаційне законодавство : Збірник законодавчих актів : у 6 т. / за заг. ред. Ю. С. Шемшученка, І. С. Чижа. Т. 5 . Міжнародно-правові акти в інформаційній сфері. Київ : Юридична думка, 2005. 328 с.
38. Калюжний Р. А. Предмет та методи інформаційного права. *Правова інформатика*. 2008. № 3 (19). С. 5–9.
39. Кашинцева О. Інформаційне суспільство: проблеми правового регулювання. Київ, 2002. № 4-5. С. 19-20.
40. Козінцев І. Зміст та проблеми правової інформації. *Право України*. 1993. № 5-6. С. 37-40.
41. Кормич Б. А. Інформаційне право . підручник. Харків : БУРУН і К., 2011. 334 с.
42. Костецька Т. А. Інформаційне право України : навч. посіб. Київ : КНТЕУ, 2009. 169 с.
43. Кохановська О. Галузеві розробки інформації як передумова регулювання інформаційних відносин. *Підприємництво, господарство і право*. 2004. № 12. С. 144-147.
44. Кохановська О. Теоретичні проблеми цивільно-правового регулювання інформаційних відносин в Україні. *Право України*. 2004. № 2. С. 105-107.
45. Кохановська О. В. Інформація як нематеріальне благо та захист інформаційних прав згідно з Цивільним кодексом України. *Вісник Верховного Суду України*. 2005. № 11 (63). С. 37-43.
46. Курманова Т. Обмеження прав в інтернеті: ризики для України. URL: <https://cutt.ly/BeRGKXR>.
47. Правове забезпечення інформаційної діяльності в Україні/ за заг. ред. Ю. С. Шемшученка, І. С. Чижа. Київ : Юридична думка, 2006. 384 с.
48. Правове регулювання інформаційної діяльності в Україні: Станом на 1.01.2001 року. Упоряд. С. Е. Демський ; відп. ред. С. П. Павлюк. Київ : Юрінком Інтер, 2001. 688 с.

49. Соснін О. Передумови формування в Україні інформаційного права. *Право України*. 2005. № 11. С. 95.
50. Швець М. Я. Основи інформаційного права та концепція формування системи інформаційного законодавства України. URL : http://www.library.ukma.kiev.ua/e-lib/NZ/NZV19_2001_Spets/43_shvets_myu.pdf.
51. Яременко О. Функції української держави в інформаційній сфері. *Підприємництво, господарство і право*. 2005. № 6. С. 109-112.
52. Karen Eltis. Age of Analytics. *Fordham Intellectual Property, Media and Entertainment Law Journal*. 2011. Vol. 22. Is. 1. P. 69-95.
53. Cleveland. The knowledge executive. Leadership in an information society. New York : Truman Telley books, 1989.
54. Lessons from the identity trail: anonymity, privacy and identity in a networked society / Eds: Ian Kerr, Valerie Steeves, Carole Lucock. Oxford University Press, 2009. 575 p.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>.
2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>.
3. Офіційний сайт Урядового порталу. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.
4. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
6. Офіційний сайт Журналу «Урядовий кур'єр». URL: <http://www.ukurier.gov.ua/>.
7. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського . URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
8. Counsel Connect URL: <https://www.lawyer.com/>
9. FindLaw. URL: <https://public.findlaw.com/>

